

मानवीय लापरवाही नै कोभिड संक्रमणको मुख्य कारण हो । सानो असावधानीले पनि महामारीको रूप लिन सक्दछ । कसैलाई सामान्य मात्र प्रभाव पार्ने सुरुवा रोग कसैका लागि ज्यान लिने कारण बन्न सक्दछ । त्यसैले सचेत रहौं, स्वास्थ्य मापदण्डको पालना गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

निर्वाचन प्रणाली अन्तर्गत गरिने प्रक्रियामा सुधार आवश्यक : पूर्व प्रमुख निर्वाचन आयुक्त डा. यादव

राजविराज/पूर्व प्रमुख निर्वाचन आयुक्त डा. अयोधी प्रसाद यादवले निर्वाचन प्रणाली अन्तर्गत गरिने प्रक्रियामा सुधार आवश्यक रहेको बताएका छन् । शनिवार राजविराजमा सञ्चारकर्मीहरूसँगको कुराकानीमा उनले वर्तमान निर्वाचन प्रणालीबाट ऐतिहासिक उपलब्धि प्राप्त भएको बताउँदै यसमा हुने खर्च कम गर्नका लागि सुधार आवश्यक रहेको बताएका हुन् ।

वर्तमान निर्वाचन प्रणालीले मधेशी, आदिवासी, जनजाति, दलित, मुस्लिम, महिला लगायत सबै वर्गको प्रतिनिधित्व निश्चित गरेकोले निर्वाचन प्रणाली अन्तर्गत गरिने प्रक्रिया खर्चिलो भएका कारण यसमा सुधार ल्याउनु जरुरी रहेको उल्लेख गरे ।

मतदाता नामावली तयारीका लागि नागरिकता

आवश्यक रहने गरेको भएपनि त्यसकै आधारमा मतदान दिने

व्यवस्था नराखि मतदाता परिचय पत्र बनाउनु पर्ने प्रावधानले निर्वाचनमा खर्च बढेको उनको भनाइ छ ।

निर्वाचन आयोगलाई नै आवधिक निर्वाचनको मिति घोषणा गर्ने अधिकार दिएर, मतदान स्थलमै मतगणनाको व्यवस्था गरेर, स्थानीय तहको निर्वाचन प्रदेश सरकार मातहतमा तथा प्रदेश र केन्द्रको निर्वाचन पूर्ण सामानुपातिकको आधारमा व्यवस्थापन गरे खर्च घटाउन मद्दत पुग्ने उनको भनाइ छ ।

डा. यादवले पूर्ण सामानुपातिक निर्वाचन हुँदा व्यक्ति नभई राजनितिक दल उम्मेदवार हुने हुँदा निर्वाचनमा हुन खर्चमा पनि निकै कमी आउने दावी गरे ।

प्रहरीद्वारा एक करोडभन्दा बढिको अवैध मालसमान बरामद

राजविराज/सप्तरी प्रहरीले जिल्लाको विभिन्न सिमानाबाट एक करोड भन्दा बढीको अवैध रुपमा ल्याउने सरसामान बरामद गरेको छ । शनिवार प्रहरीद्वारा सार्वजनिक गरिएको विवरणअनुसार चालु आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को साउनदेखि हालसम्ममा भन्सार छली भारतको विभिन्न नाका हुँदै जिल्लामा अवैध रुपमा भित्र्याइएको १ करोड १४ लाख ६४ हजार ६९ रुपैयाँको सरसामान जफ्त गरी राजविराज भन्सार कार्यालयलाई बुझाइएको छ । सो क्रममा अवैध कारोवारमा संलग्न रहेका १६

जना पक्राउ समेत परेका छन् । प्रहरी निगरानी बढाउँदा अवैध कारोवार घट्दै गएको छ भने राजस्व रकम बढ्दै गएको डिएसपी माधव प्रसाद काफ्लेले बताए । यसरी नाका क्षेत्रबाट जफ्त गरिएका सामानहरुमा लत्ताकपडा, भाडाकुडा, किराना, पान मसाला, इलेक्ट्रोनिक लगायतका सामान छन् । खुल्ला सिमाको फाइदा उठाउँदै तस्करीहरु लुकीछिपी अवैध ढंगले मालसामान ओसारपोसार गर्ने गरेको सूचनाको आधारमा निगरानी बढाइएछि सफलता मिल्दै गएको प्रहरी उपरिक्षक अभिनारायण काफ्लेको भनाइ छ ।

प्रजातन्त्र दिवसमा एक महिलासहित नौ कैदी मुक्त

राजविराज/प्रजातन्त्र दिवसको अवसरमा सरकारले राजविराज कारागारका एक महिला सहित नौ जना कैदीलाई रिहा गरेको छ । कर्तव्य ज्यान, डाका, चोरी लगायत विभिन्न मुद्दामा जेल सजाय भुक्तान गरिरहेका ती कैदीको बाँकी कैद मिनाहा गरी रिहा गरिएको हो ।

रिहा भएका मध्ये एक महिला सहित चार जना कर्तव्य ज्यान तथा अन्य विभिन्न मुद्दामा जेल सजाय भुक्तान गरिरहेका थिए । कैद सजाय मिनाहा भइ रिहा हुनेहरुमा कर्तव्य ज्यान तर्फ सप्तरीको राजविराज नगरपालिका ८ निवासी २३ वर्षीया सञ्जिला कुमारी

यादव, अग्निसाइर कृष्णासवरण गाउँपालिका ४ का ७० वर्षीय सत्यदेव साह तेलि, खडक नगरपालिका ६ का ३१ वर्षीय राजकिशोर विश्वकर्मा र कञ्चनरुप नगरपालिका ११ का ३३ वर्षीय महेश निरौला छन् । यस्तै डाका मुद्दातर्फ सुरुङ्गा नगरपालिका ८ का ३४ वर्षीय अनिल कुमार राम, सवारी अंगभंग मुद्दाका कञ्चनरुप नगरपालिका २ का २३ वर्षीय जन्त मन्सुरी मियाँ, सवारी ज्यान मुद्दाका शम्भुनाथ नगरपालिका ६ का ६२ वर्षीय जयप्रकाश चौधरी, चोरी मुद्दाका वोदेवसाइन नगरपालिका ७ का ५४ वर्षीय जगदेव यादव र बहुविवाह मुद्दाका सिराहको लहान

नगरपालिका १८ का ३८ वर्षीय विनोद कुमार चौधरी पनि रिहा भएका छन् । राम्रो आचरण भएकाले सरकारद्वारा बाँकी कैद मिनाहा गरी प्रजातन्त्र दिवसको अवसरमा

उनीहरुलाई रिहा गरिएको राजविराज कारागारका प्रमुख सुमन कोइरालाले जानकारी दिए । रिहा हुन लागेको खबर पाएपछि कारागार प्रवेशद्वार नजिकै उनीहरुका आफन्तको ठुलो भिड लागेको थियो ।

कोभिड संक्रमणबाट सचेत रहौं

- कोरोना संक्रमणको जोखिम कायमै छ ।
- यसले कुनैपनि बेला महामारीको रूप लिन सक्दछ ।
- तत्काल कोरोना विरुद्धको खोप लिऔं ।
- जमघट तथा भीडभाडमा नजाऔं ।
- अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य मापदण्डको पालना गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

सिंचाईमा अभ सुधार भएन

सप्तरीको सिंचाई क्षेत्रमा अभ सुधार हुनसकेको छैन । किसानहरुलाई अव्यवस्थित सिंचाई व्यवस्थाका कारण खेती गर्न निकै कठिनाई भइरहेको छ । आकाशे पानीको भरमा खेती उनी बाध्य छन् । जिल्लाका अधिकांश किसानहरु सिंचाई र कृषिमा अपेक्षा अनुकूलको सुधार आउन नसकेकोमा निरास बन्दै गएका छन् । सरकारले बारम्बार सिंचाईको उचित व्यवस्था गर्ने प्रतिबद्धता जनाएपनि हालसम्म आवश्यकता अनुसारको सिंचाईको सुविधा गर्न सकेको छैन ।

धान उत्पादनको दृष्टिकोणले सप्तरी महत्वपूर्ण जिल्लाको रूपमा चिनिदै आएको छ । समतल र उर्वराभूमि रहेको सप्तरी जिल्लामा धान मात्र नभई अन्नबाली र अन्य तरकारीबालीको पनि उत्पादन राम्रै हुने गरेको छ । तर, अव्यवस्थित सिंचाईकै कारण सप्तरीमा धानबालीसँगै अन्यबालीहरुको समेत उत्पादन घट्दै आएको छ ।

वर्षाको भरमा खेती गर्ने यहाँका किसानहरु वर्षा नभए खडेरीको मार समेत खेप्दै आएका छन् । सिंचाईकै आभावमा वर्षेनी जिल्लामा कृषि उत्पादनमा ह्रास आउँदा पनि सम्बन्धित निकाय यस समस्याप्रति गम्भीर नहुनु दुर्भाग्यपूर्ण हो । तसर्थ कृषि क्षेत्रको उर्वरा शक्ति बढाउन व्यवस्थित सिंचाईलाई व्यवस्थित बनाउन सरकार गम्भीर हुनुपर्ने अतयन्त आवश्यक छ ।

पुरानो रोगको उपचारका लागि सम्पर्क गरौं ।

होमियोप्याथिक रिसर्च इन्स्टिच्युट

डा. सुशील मोहन दास

(बी.एच.एम.एस)

सिरहा रोड, राजविराज फोन : ०३१-५२१९६८

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288

हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. ललन प्रसाद राुनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics
(BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and
Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ

बाभूपन, कमजोरी, लिकोरिया, महिनाबारी समस्याको सफल उपचार
सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

मागहरु सुनुवाइ नभए फागुन १० देखी
संघर्ष गर्ने मजदुर संघको चेतावनी

राजविराज/विभिन्न ८ वुँदे माग अधि सार्दै बुझाइएको ज्ञापन पत्रको सुनुवाई नभएको भन्दै अखिल नेपाल विद्युतीय रिक्सा अटो टेम्पो मजदुर संघ सप्तरीले पुनः सोही माग राख्दै मंगलबार राजविराज नगरपालिकामा ध्यानाकर्षण पत्र बुझाएको छ ।

गत माघ १८ गते नगरको समस्याहरु बारे विभिन्न ८ सुत्रिय माग राख्दै राजविराज नगरपालिका कार्यालयमा बुझाएको ज्ञापन पत्रको सुनुवाई नभएको भन्दै पुनः सोही माग राख्दै ध्यानाकर्षणपत्र बुझाएको हो ।

बुझाइएको ध्यानाकर्षण

पत्रमा पछिल्लो पटक बुझाइएको ज्ञापनपत्रप्रति नगरपालिकाले १५ दिनभित्र कारवाही गर्ने प्रतिबद्धता जनाएपनि हालसम्म कुनै सुनुवाई नभएको भन्दै फागुन १० गतेदेखी संघर्षका कार्यक्रमहरु घोषणा गरेको छ ।

जिल्ला अध्यक्ष बिजेन्द्र प्रसाद देवले जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, ट्राफिक प्रहरी कार्यालय र अखिल नेपाल ट्रेड युनियन महासंघसमेतलाई बोधार्थ गर्दै बुझाइएको पत्रमा मजदुर संघले नगरको विभिन्न ठाउँहरुमा स्ट्रेण्ड कायम गर्न, राजविराज नगरक्षेत्रमा जतातै

खुलेको फुटपाथ पसलहरुलाई व्यवस्थित गर्न, छाडा पशु चौपाया नियन्त्रण गर्न कान्जी हाउस संचालन, सडकका पेटीहरु गरिएको अतिक्रमणलाई खाली गराउन माग गरिएको छ ।

त्यस्तै घर निर्माणका लागि बाटोमै राखिएको सामाग्रिहरुका कारण आवतजावतमा कठिनाई भइरहेकोमा त्यसलाई खाली गराउन, बस पार्क संचालन गर्न, हटियास्थित निर्माण भइरहेको गिलेशनको समय सीमा भित्र निर्माण गर्न अटेर गरेका ठेकेदारमाथी कारवाही तथा राजविराजमा यातायत

व्यवस्था कार्यालयको शाखा कार्यालय संचालन गर्न माग गरेको छ ।

सो मागहरु नगरपालिकाले कार्यान्वयन गर्न उदासिनता देखाएको भन्दै फागुन १० गते मसाल जुलुस प्रदर्शन, १२ गते राजविराज नगरपालिकामा धर्ना तथा १३, १४ र १५ गते नगर क्षेत्रमा पर्चा पम्प्लेट वितरण, नारावाजी र भण्डाफोर अभियान गर्ने जनाइएको छ । त्यस्तै फागुन १६ गते पूर्णरूपमा सिटि रिक्सा, अटो रिक्सा हड्ताल गर्ने जस्ता संघर्षका कार्यक्रमहरु सार्वजनिक गरेको छ ।

वरिष्ठ पत्रकार भा गोपालचन्द्र गोतामे
पत्रकारिता पुरस्कारबाट सम्मानित

पर्स/सप्तरीका वरिष्ठ पत्रकार वैजनाथ भा यस पटकको मोफसलको प्रतिष्ठित गोपालचन्द्र गोतामे पत्रकारिता पुरस्कारबाट सम्मानित भएका छन् ।

प्रेस स्वतन्त्रता सेनानी समेत रहेका वरिष्ठ पत्रकार भालाई गोपालचन्द्र गौतम प्रतिष्ठानले सोमबार वीरगञ्जमा आयोजना गरेको ११औं पुरस्कार वितरण समारोहमा उक्त पुरस्कार प्रदान गरेको हो ।

वीरगञ्ज महानगरपालिकाका प्रमुख विजयकुमार सरावगीले पत्रकार भालाई एक तोला सुनको पदक र प्रमाणपत्रले सम्मानित गरे ।

तीन दशकभन्दा बढी समयदेखि सप्तरीमा रही जनसरोकारका विषयमा कलम चलाउँदै आएका पत्रकार भालाई सम्मानित गर्दै नगर प्रमुख सरावगीले जनताका पक्षमा कलम चलाउने पत्रकारको सम्मान

जस्ता कार्यले लोकतन्त्रलाई बलियो बनाउने धारणा व्यक्त गरे ।

प्रतिष्ठानका अध्यक्ष जगदिश शर्माको अध्यक्षतामा सम्पन्न

कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै मधेस प्रदेश मिडिया काउन्सिलका अध्यक्ष शिवहरि भट्टराईले चालू आर्थिक वर्षदेखि नै लागू हुनेगरी मधेस

काठमाडौं/नेपाली कांग्रेसको १६ जिल्लाको अधिवेशन पुन सारेको छ । ती जिल्लाहरुको अधिवेशन फागुन १५ गते हुने जनाइएको छ ।

कांग्रेसले अधिवेशन हुन बाँकी सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा, पर्सा, सिन्धुली, सिन्धुपाल्चोक, चितवन, मकवानपुर, नवलपुर, बाँके, अछाम र कैलालीको जिल्ला अधिवेशन फागुन १३ गतेका लागि निर्धारण गरेको थियो ।

केन्द्रीय निर्वाचन समितिको बिहीबार बसेको बैठकले

कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै मधेस प्रदेश मिडिया काउन्सिलका अध्यक्ष शिवहरि भट्टराईले चालू आर्थिक वर्षदेखि नै लागू हुनेगरी मधेस

पार्टीको केन्द्रीय कार्यसम्पादन समिति र पार्टी नेतृत्वबाट अनुरोध भई आए बमोजिम

मृत अवस्था पुरुष फेला

राजविराज/सप्तरीमा एक पुरुष मृत अवस्थामा फेला परेका छन् । जिल्लाको हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका वडा नं. १ स्थित कोशी पम्प कनालमा मृत भेटिएका पुरुषको छेउमा साइकल समेत फेला परेको प्रहरीले जनाएको छ ।

अन्दाजी ३५/३७ वर्षको उक्त पुरुषको शव पश्चिमी नहर भएर

प्रदेशमा रहेका पत्रकारको जीवन बिमा गर्नुका साथै वरिष्ठ पत्रकारलाई पेन्सन दिने तयारीमा लागेको जानकारी दिए ।

काँग्रेसको जिल्ला अधिवेशन पुनः सच्यो

जिल्ला अधिवेशनको कार्यतालिका र मिति संशोधन गरिएको जनाएको छ ।

कोशीतर्फ बग्ने पम्प कनालमा फेला परेको इलाका प्रहरी कार्यालय भारदहले जनाएको छ ।

प्रहरीका अनुसार हालसम्म मृत पुरुषको पहिचान खुल्न नसकेको तथा शवसँगै साइकल समेत फेला परेकोले घटना वा दुर्घटना हो भन्ने बारे अनुसन्धान भइरहेको छ ।

खाद्य उद्योगी किराना पसल सञ्चालक एवं होटेल, मिठाई
पसल रेष्टुरेन्ट सञ्चालकमा खाद्य प्रविधि तथा गुण
नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय राजविराजको अनुरोध

१. खाद्य पदार्थ एवं तैयारी खानेकुरालाई छोपेर राख्नुहोला एवं पूर्ण लेवल वितरण भएको पदार्थ प्रयोग गर्नु होला ।
२. बासी सडेगलेका एवं किङ्गा भनकेका खानेकुराहरु नबेच्नु होला ।
३. पकाउनु पर्ने वा तारेर खाने कुनै पनि खानेकुरामा रंगको प्रयोग नगर्नुहोला ।
४. तेलको प्रयोगमा सावधानी अपनाउनु होला साथै एउटै तेललाई पटक-पटक प्रयोग नगर्नुहोला ।
५. मिठाईमा हाईड्रो जस्ता अखाद्य रंग प्रयोग नगर्नुहोला ।
६. पिउने पानीलाई स्वच्छ र सफा तरिकाले राख्नुहोला ।
७. खाद्य पदार्थ तैयार गर्ने र बाँड्ने ब्यक्तिको आफ्नो ब्यक्तिगत सर-सफाईमा ध्यान दिनु होला ।
८. किराना पसल सञ्चालकहरुले ब्याच नम्बर उल्लेख नभएको उत्पादन मिति, उपभोग्य मिति सकेको खाद्य पदार्थ बिज्री वितरण नगरौं ।
९. खाद्य उद्योगीले खाद्य अनुज्ञापत्र लिई मात्र उत्पादित खाद्य पदार्थ बिज्री वितरण गर्नुहोला ।
१०. मासु ब्यवसायीले अखाद्य रंगको प्रयोग नगर्नुहोला ।

गुनासोका लागि

खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय राजविराज,
सप्तरी

०३१-५२२५२३

एमसीसीबारे छरिएका भ्रम र चुनौती

केही समय यता अमेरिकी सहायता निकाय मिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) द्वारा नेपालको आर्थिक विकासको गतिलाई टेवा दिई पूर्वाधार विकास योजनालाई मूर्त रूप दिन एवं गरिबी निवारण हुन सकोस् भनी अनुदान सहयोग प्रदान गर्न भनी नेपाल सरकार र अमेरिकी सरकारकाबीच संझौता भएको थियो । सेप्टेम्बर २०१७ मा भएको सम्झौताका सम्बन्धमा ठूलो चर्चा परिचर्चा भएर,गिजोलिएर अहिले तनावको स्थितिमा पुगेको छ ।

यदि समयमा नै यस विवादलाई सही तरिकाबाट सम्बोधन गरिएन भने यसले नेपालको आर्थिक अनुदान सहयोगसम्बन्धि र कूटनैतिक सम्बन्धमा पनि ठूलो संकट र चुनौती आउने संभावना देखिएको छ । उदेक लाग्दो कुरा के छ भने हद र कूटनैतिक नैतिकताको सीमा नाघेर एमसीसीको विरोध गरिएको छ । त्यतिको विरोध र आपत्ति नेपालले यस अघि लिएको ऋण अनुदान सहयोगका सम्बन्धमा गरिएको थिएन ।

प्रत्येक वर्षको राष्ट्रिय बजेटमा विकास निर्माण तथा पूर्वाधार विकास जस्ता कार्यका लागि आन्तरिक श्रोतको अभाव भैरहेको अवस्थामा नेपालका लागि वैदेशिक अनुदान वा ऋण अपरिहार्य हुनु स्वाभाविक हो ।

यसरी विदेशी राष्ट्रको सद्भाव र विश्वासका आधारण प्राप्त हुने ऋण सहयोग अनुदानको रूपमा प्राप्त हुने आर्थिक सहयोगका कार्यलाई कूटनैतिक मर्यादा विपरित र निजहरूको नेपालप्रतिको आस्था विश्वासमा ठेस पुग्ने गरी गाली गलौज वा आशंका हुने किसिमका आचरण र व्यवहार किन गरिँदछ ?यस्तो आचरण गरिएमा भविष्यमा नेपालले कुनै पनि देश वा दातृनिकायबाट त्यस्ता अनुदान सहयोग प्राप्त गर्न ठूलो चुनौती र भ्रमेला व्योहोर्नुपर्ने अवस्था आउन सक्छ ।

एमसीसीसँग लिन लागेको अनुदान सहयोगबाट नेपाललाई के कस्तो वास्तविक फाइदा वा लाभ प्राप्त हुन्छ वा हुन सक्दछ भन्ने बारेमा कुनै विश्लेषण र छलफल नै नगरी त्यसका बारेमा गलत अप्वाह र अनर्गल प्रचार प्रसार गरी त्यस्तो अनुदान सहयोगलाई दुरुत्साहित गर्न खोज्ने कार्य कदापी देशको हित र भलाई अनुरूप देखिदैन । हुन त सन् २०१६ मा नेपालले अमेिकासँग एक करोड डलर बराबरको अनुदान रकम लिन गरेको संझौतामा अमेरिकी कानून लागु हुने भनी संझौता हुँदा पनि कहीं कतै विरोध र हल्ला खल्ला गरेको पाइएन । तर अहिले एमसीसी संझौताबाट प्राप्त हुने ५ सय मिलियन डलरको आर्थिक अनुदान सहयोग लिन हुँदैन । यो राष्ट्रघाती छ,यसले हाम्रो सार्वभौम अस्तित्वको स्खलन

गरेको छ भन्ने जस्ता भ्रुटो प्रचार गरेको देखिएको छ । एमसीसी संझौता किन र के कारण देशघाती छैन,बरु हितकारी छ भन्ने विषयमा यस आलेखमा केही विश्लेषण गर्न खोजिएको छ ।

एमसीसी साँवा र व्याज तिर्नु नपर्ने गरी दिन खोजिएको आर्थिक अनुदान रकम हो । यसबाट प्राप्त रकम केवल सडक सञ्जालको स्तरीकरण र उच्च प्रविधि,उच्च विद्युत प्रवाह हुने विद्युत प्रसारण लाईनको विकास र निर्माणका लागि मात्र प्रयोग गरिन्छ ।

यस अनुदानको रकम कुनै सैनिक,अर्धसैनिक गतिविधि वा कुनै सैनिक बस्ने क्याम्प बनाउन खर्च गर्न नपाउने गरी नेपाल र अमेरिकाबीच सन् २०१७ को संझौताको दफा २.७ मा स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ । यदि यस्तो सैनिक गतिविधिमा यस अनुदान रकमको प्रयोग गरेको पाइएमा अमेरिकाले संझौताको दफा ५.१ (क) (अ) बमोजिम एमसीसी संझौताको अन्त गरी खर्च हुन बाँकी रहेको अनुदान रकम फिर्ता लान सक्ने छ भनी स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ । त्यसैले,यो अनुदान लिदैमा नेपालमा अमेरिकी सैनिक उपस्थिती वा गतिविधि बढ्छ वा नेपाल इन्डो प्यासफिक रणनीतिको पक्षधर हुने भन्ने कदापी होइन ।

एमसीसी र अन्य अनुदानमा फरक

एसियाली विकास बैंक,विश्व बैंक तथा यूएसएण्डले अनुदान लिने राष्ट्रलाई अनुदान लिनु भनी प्रस्ताव गर्ने गर्दछ । यस अनुरूप विगतमा दातृनिकाय राष्ट्रले तोकेको क्षेत्रमा नेपाललाई अनुदान दिन प्रस्ताव गर्ने र नेपाल सो बमोजिम अनुदान लिने गरेको पाइन्छ । तर एमसीसी ऐन २००३ अन्तर्गत विश्व गरिव एवं विकासोन्मुख देशलाई वैदेशिक सहयोग प्रदान गरी त्यस्ता देशको गरिबी निवारण र आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यले स्थापना गरिएको निकाय हो । अनुदानका लागि माग दावी गरी दर्खास्त दिनुपर्ने हुन्छ । अनुदानको माग गर्दैमा एमसीसीबाट स्वतः अनुदान पाउने भन्ने हुँदैन । एमसीसीले तोकेको न्युनतम शर्त र आधार पुरा गर्ने राष्ट्रले मात्र त्यस्तो अनुदान पाउन योग्य हुन्छन् ।

सोही बमोजिम नेपालले सन् २००८ मा एमसीसी समक्ष अनुदान पाउन आवेदन दिएकोमा २०१२ मा आएर यो अनुदान पाउन नेपाल योग्य रहेको भनी एमसीसीले छनौट गरेको हो । त्यसै क्रममा २०१७ मा नेपाल र एमसीसीबीच संझौता भएको हो । यो संझौताको अवधि ५ वर्षसम्म रहने भनिएको छ ।

वास्तवमा २०१७ मा अमेरिका र नेपालबीच भएको अनुदान संझौता दुवै देशले समान हैसियत राखी गरेको संझौता हो । संझौताको दफा ५.१ मा नेपाल चाहेको

प्राडा गान्धी पण्डित

अवस्थामा कुनै पनि समय ३० दिनको लिखित सूचना दिएर संझौता अन्त गर्न पाउने व्यवस्था र दफा ६.४ मा यस संझौतालाई अन्तराष्ट्रिय हैसियत दिइने तथा अन्तराष्ट्रिय कानून लागू हुने भनी गरेको व्यवस्थाले नेपाल र अमेरिकालाई समान हैसियत प्रदान गरेको पाइन्छ ।

एमसीसीबारे संसदको भ्रमेला

नेपालले यस अघि पनि विभिन्न देश वा दातृनिकायसँग अनुदान ऋण रकम विकास निर्माणका लागि नलिएको होइन । यस्ता अनुदान सहयोग लिदा नेपाल गरेका कुनै पनि संझौतालाई संसदबाट परित गराएको दृष्टान्त पाइँदैन । नेपाल सन्धि ऐन २०४७ को दफा ४ र ६ बमोजिम संविधानको धारा २७९ (२) मा उल्लेख भएका विषयमा भएका सन्धिहरू र नेपाल पक्ष रहेको सन्धि संझौतामा नै संसदबाट अनुमोदन गरिनुपर्ने गरी शर्त राखिएको रहेछ भने त्यस्ता सन्धि संझौतालाई मात्र संसदबाट अनुमोदन गर्नुपर्ने हुन्छ । सो बाहेकका अन्य कुनै पनि किसिमका सन्धि संझौतालाई नेपाल सरकारको मन्त्रिपरिषदले नै अनुमोदन गरी लागु गर्न सक्ने गरी व्यवस्था गरेको पाइन्छ ।

प्रस्तुत एमसीसी संझौता संविधानको धारा २७९ को विषयबस्तुभित्र नपर्ने र यसलाई संसदबाट अनुमोदन गरिनुपर्ने शर्त एमसीसी संझौतामा नभएता पनि नेपालको कानून मन्त्रालयको मितिको पत्रले यो एमसीसी अनुदानको संझौतालाई संसदबाट पारित गरिनुपर्ने भनी कानूनी राय दिएको थियो । सो राय बमोजिम दुवै पक्ष यस संझौतालाई संसदबाट परित गरिनुपर्ने भनी सहमत भएबाट ओली सरकारको पालामा अनुमोदनका लागि संसदमा पेश गरिएको हो । त्यसैले,अब यो संझौता सन्धि ऐन बमोजिम संसदबाट परित भए मात्र कार्यान्वयनमा आउन सक्दछ ।

अमेरिकी कानून मान्नुपर्ने सवाल

सन् २०१७ मा अमेरिकाले

कानूनसित नबाभियोस् भन्ने सुनिश्चितता चाहेको पुष्टि हुन्छ । यसबाट पनि अमेरिकी सरकारले नेपालसँग संझौता गर्दा आफ्नो हात माथि होस् भन्ने नचाहेको देखिन्छ । यदि चाहेको भए यस्तो शर्त पालन गर्नुपर्ने गरी यस संझौतामा व्यवस्था नै गरिने थिएन ।

आफू सरकारमा रहँदा गरेको जस्तोसुकै सन्धि संझौता पनि राष्ट्रवादी हुने,आफूबाहेक अरूले गरेको भने राष्ट्रघाती हुने ?

संझौताको दफा ७.४ बमोजिम संझौताको अवधि ५ वर्ष भन्दा बढी हुने छैन भनी व्यवस्था गरेको छ । उक्त दफा ५.५ को शर्तले एमसीसीको मूल संझौता अन्त भइसकेपछि पनि त्यस्ता शर्तलाई अनन्तकालसम्म निरन्तरता दिनुपर्ने भनी व्याख्या गर्न कदापी मिल्ने देखिँदैन । नेपाल र अमेरिकाबीच सम्पन्न एमसीसी संझौतामा अन्तराष्ट्रिय कानून लागु हुने भनी व्यवस्था गरिएको उक्त संझौताको सम्बन्ध नेपालले अमेरिकी कानून मान्नुपर्ने नभई केवल अन्तरराष्ट्रिय कानून मात्र मान्नुपर्ने हुन्छ ।

संझौतामा कही कतै अमेरिकी सुरक्षा वा स्वार्थको संरक्षण गर्नु पर्ने भनी व्यवस्था गरिएको छैन । उक्त संझौताको दफा ५.१ (ख)(४) मा यो संझौताको कार्यान्वयन गर्दाको अवस्था कुनै कारणबाट अमेरिकी राष्ट्रिय सुरक्षामा कुनै प्रतिकूल असर पर्ने भएमा अमेरिकी सरकारले यो संझौता अन्त गर्न पाउने शर्तको रूपमा व्यवस्थासम्म गरेको हो ।

लेखा परीक्षण सम्बन्धमा एमसीसी संझौताको दफा ३.२ ले एमसीसी परियोजनाबाट प्राप्त बौद्धिक सम्पत्तिमा नेपालको पहिलो स्वामित्व रहने भनी प्रष्ट व्यवस्था गरिएको छ । त्यस्तै,एमसीसी संझौताले अनुदानबाट आएको रकमको लेखा परीक्षण गर्न तथा त्यसका लागि लेखा परीक्षक नियुक्त गर्ने जस्ता पूर्ण अधिकार नेपालमा रहने गरी संझौतामा व्यवस्था गरिएको छ ।

एमसीसी संझौताको दफा ३.८ मा तीनवटा निकायले लेखा परीक्षण गर्नुपर्ने गरी व्यवस्था गरिएको छ । पहिलो निकाय भनेको अर्थ मन्त्रालयअर्न्तगत रहेको महालेखा नियन्त्रक कार्यालय,दोस्रो महालेखा परीक्षकको कार्यालय र तेस्रो भनेको नेपालले एमसीसीसँग सल्लाह गरी नियुक्त अन्तरराष्ट्रिय स्तरको लेखा परीक्षण गर्ने फर्म । त्यस अन्तरराष्ट्रिय स्तरको फर्म नियुक्त गर्नु पूर्व नेपाल सरकारले तीनवटा लेखा परीक्षण फर्मलाई अल्पसूचीमा राखी ती अल्पसूचीमा रहेका तीन फर्ममध्ये एमसीसीको अडिट गाइडलाइनबमोजिम छनौट गरिएका फर्मबाट लेखा परीक्षण गराइनु पर्नेछ भनी व्यवस्था गरेको छ ।

उक्त दफा ३.८ मा त्यस्तो स्वतन्त्र लेखा परीक्षक नियुक्त गरिएको कारणले नेपालको महालेखा परीक्षकको कार्यालयले संविधानबमोजिम एमसीसी परियोजनाको लेखा परीक्षण गर्न पाउने अधिकारमा गरेको हो ।

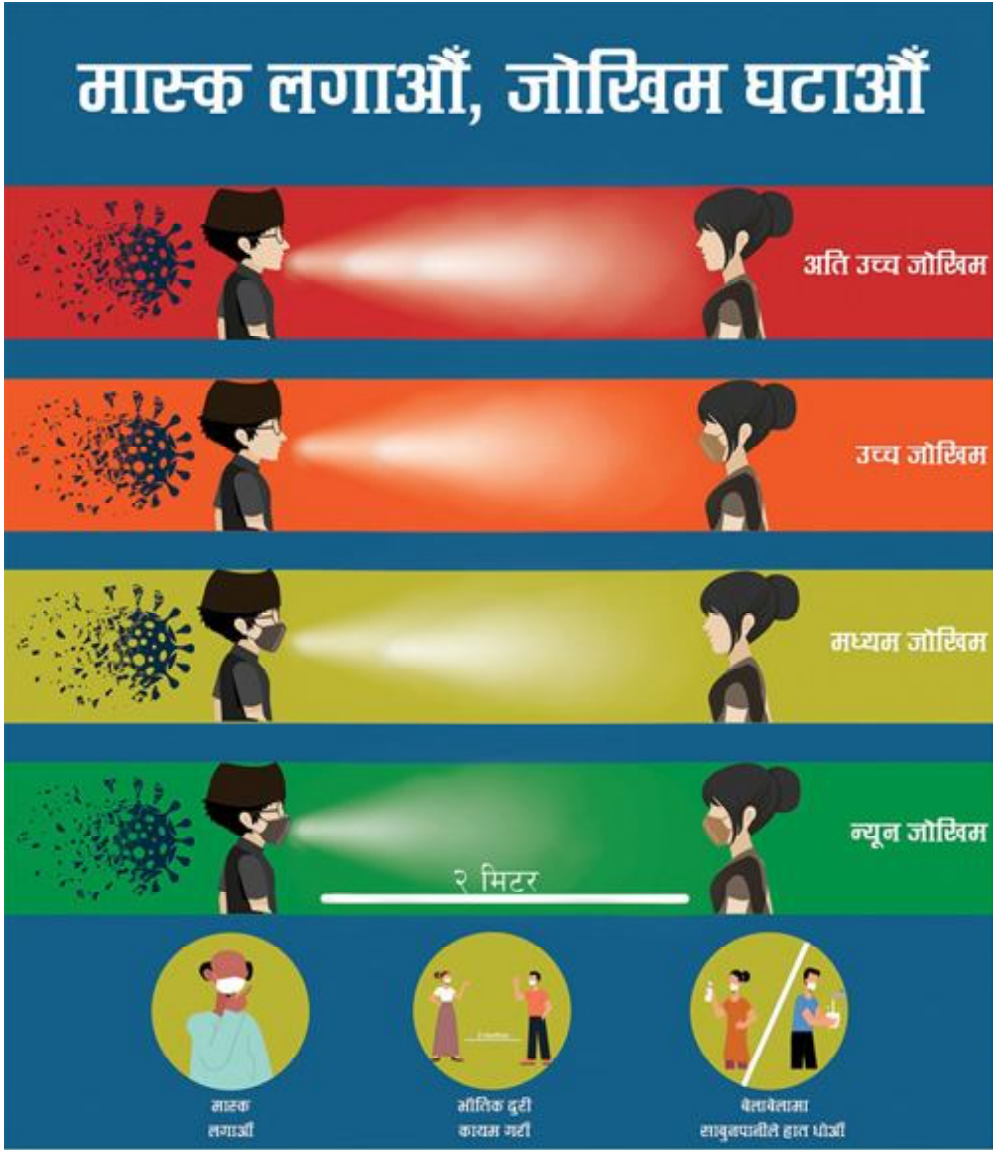
लेखा परीक्षण सम्बन्धमा

एमसीसी संझौताको दफा ३.२ ले एमसीसी परियोजनाबाट प्राप्त बौद्धिक सम्पत्तिमा नेपालको पहिलो स्वामित्व रहने भनी प्रष्ट व्यवस्था गरिएको छ । त्यस्तै,एमसीसी संझौताले अनुदानबाट आएको रकमको लेखा परीक्षण गर्न तथा त्यसका लागि लेखा परीक्षक नियुक्त गर्ने जस्ता पूर्ण अधिकार नेपालमा रहने गरी संझौतामा व्यवस्था गरिएको छ ।

एमसीसी संझौताको दफा ३.८ मा तीनवटा निकायले लेखा परीक्षण गर्नुपर्ने गरी व्यवस्था गरिएको छ । पहिलो निकाय भनेको अर्थ मन्त्रालयअर्न्तगत रहेको महालेखा नियन्त्रक कार्यालय,दोस्रो महालेखा परीक्षकको कार्यालय र तेस्रो भनेको नेपालले एमसीसीसँग सल्लाह गरी नियुक्त अन्तरराष्ट्रिय स्तरको लेखा परीक्षण गर्ने फर्म । त्यस अन्तरराष्ट्रिय स्तरको फर्म नियुक्त गर्नु पूर्व नेपाल सरकारले तीनवटा लेखा परीक्षण फर्मलाई अल्पसूचीमा राखी ती अल्पसूचीमा रहेका तीन फर्ममध्ये एमसीसीको अडिट गाइडलाइनबमोजिम छनौट गरिएका फर्मबाट लेखा परीक्षण गराइनु पर्नेछ भनी व्यवस्था गरेको छ ।

उक्त दफा ३.८ मा त्यस्तो स्वतन्त्र लेखा परीक्षक नियुक्त गरिएको कारणले नेपालको महालेखा परीक्षकको कार्यालयले संविधानबमोजिम एमसीसी परियोजनाको लेखा परीक्षण गर्न पाउने अधिकारमा

बाँकी चार पृष्ठमा

डा.केशवरी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी

एमसीसीबार ...

कुनै असर पर्ने छैन भनी स्पष्ट व्यवस्था गरिएको छ । उक्त व्यवस्थाले एमसीसी परियोजनको लेखा परीक्षण पाउने अधिकार नेपाल सरकारमा रहेकोमा केवल अमेरिकी सरकारमा मात्र रहेको छ भन्ने भनाइ तथ्यरहित र आधारहीन भएको पुष्टि हुन्छ ।

भारतको सहमति प्रसंग
नेपाल एउटा सार्वभौम देश हुँदा यसले कुनै तेस्रो देशसित गरेको संभौता कार्यान्वयनमा भारत वा चीन कसैको स्वीकृति वा सहमति लिनु पर्दछ भन्ने कुरा सोचनसम्म सकिदैन । कुन वा कस्तो संभौता सन्धि गर्ने नगर्ने पूर्ण स्वतन्त्रता नेपाललाई छ । कसैको मुख ताक्नुपर्ने हुँदैन । एमसीसी संभौताको अनुच्छेद ५ मा भएको व्यवस्थालाई केही गोलमटोल हुने गरी केही विद्वानहरूले व्याख्या र विश्लेषणको प्रयास गरेको पाइन्छ ।

वास्तवमा उक्त संभौताको अनुच्छेद ५ मा यो संभौतालाई भारतको सहमति चाहिन्छ भनी कुनै व्यवस्था गरिएको छैन । उक्त संभौताको अनुच्छेद ५ मा स्पष्ट रूपमा गोरखपुर-बुटवल अन्तरदेशीय प्रसारण लाईन परियोजना विकास गर्न भारतको सहमति चाहिन्छ भन्ने सम्म उल्लेख छ । तर एमसीसीको अनुदान रकमको प्रयोग सुनवल-बुटवलबीचको विद्युत प्रसारण लाईन निर्माणका लागि खर्च गर्नका लागि भारतको सहमति लिनुपर्ने होइन ।

नेपाल सरकार र भारतबीच गोरखपुर-बुटवल अन्तरदेशीय विद्युत प्रसारण लाईन निर्माण गर्न सहमत भएको भए सो सहमतिलाई पुष्टि हुने कागजातसम्म एमसीसीलाई देखाउनुपर्ने भनी शर्तसम्म राखिएको हो ।
शर्त बाफिएमा के हुने ?
भियना महासन्धि १९६९ को दफा २६ ले सन्धि संभौता गर्ने राष्ट्रले त्यस्ता संभौता पालना गर्न इमान्दारिता देखाउनु पर्दछ भनी व्यवस्था गरेको छ । त्यस्तै,दफा २७ मा दुई देशले आपसी संभौता गरिसकेपछि सो संभौताको शर्त तत् तत् देशको आन्तरिक कानूनसित बाफिएको हकमा आन्तरिक कानून निष्क्रिय भई सन्धिको शर्त लागु गर्नु पर्नेछ भनी व्यवस्था गरिएको छ,जुन एउटा अन्तरराष्ट्रिय परिपाटी पनि हो ।

उक्त भियना महासन्धिलाई नेपाल,अमेरिकालगायत १९० भन्दा बढी मुलुकले हस्ताक्षर गरी लागु भएको अवस्था छ । तर उक्त महासन्धिलाई नेपालले र अमेरिकाले अनुमोदन गरी नसकेको हुँदा सो महासन्धि नेपाल र अमेरिकाबीच वाध्यात्मक रूपमा लागु हुन्न । उक्त महासन्धिको धारा २६ र २७ व्यवस्थालाई प्रभावकारिता दिन नेपालको सन्धि ऐन २०४७ को दफा ९ ले नेपालले हस्ताक्षर गरेको सन्धि संभौता नेपाल कानून सरह हुनेछ र त्यस्तो

सन्धि संभौताको शर्तसँग प्रचलित नेपाल कानून बाफिएमा बाफिएको हदसम्म सो कानून निष्क्रिय हुने र संभौता सन्धिको शर्त कायम रहने गरी व्यवस्था गरिएको छ ।

सन्धि ऐनको दफा ९ अनुरूप एमसीसी संभौताको धारा ७.१ मा ।स्"यस संभौताको दफासँग नेपालको प्रचलित कानून बाफिएमा नेपाल कानून लागु नभइ संभौताको शर्त लागु हुनेछ" भनी व्यवस्था गरेको हो । उक्त संभौताको दफा ७.१ को व्यवस्था नेपाल सन्धि ऐन र भियना महासन्धि अनुरूप रहे भएको पाइन्छ । किनभने नेपालको सन्धि ऐन २०४७ को दफा ९ मा"नेपाल पक्ष भएको सन्धिको व्यवस्थासँग नेपालको प्रचलित कानून बाफिएमा प्रचलित कानून लागु नभई सन्धिको प्रावधान नेपाल कानूनसरह लागु हुनेछ" भनी व्यवस्था गरेको छ । संभौताको दफा ७.१ को व्यवस्था नेपाल कानूनसम्मत नै देखिन्छ । उक्त सन्धि ऐनको दफा ९ बमोजिम पनि एमसीसी संभौताको दफा ७.१ को व्यवस्था नेपाल कानून व्यवस्था अनुरूप नै भए रहेको हुँदा नेपालको कानून उल्लंघन हुने भन्ने प्रश्न नै नरहने स्पष्ट देखिन्छ ।

अन्य सम्भौताको हैसियत
२०१७ नेपाल सरकार र अमेरिकी सरकारबीच ५ सय मिलियन डलर अनुदान दिने र लिने गरी एमसीसी मूल संभौता सम्पन्न भएको हो । उक्त २०१७ मा हस्ताक्षरित संभौता नै मूल संभौता हो भनी दफा ६.३ मा उल्लेख छ । त्यसपछि पनि सन् २०१९ मा नेपाल र अमेरिकाविच परियोजना कार्यान्वयन संभौता लगायतका उपसंभौता भएका छन् । मूल संभौतासित पछि सम्पन्न भएका संभौता वा उपसम्भौता बाफिएको अवस्थामा मूल संभौताको शर्त मान्नुपर्ने वा पछिका उपसम्भौताका शर्त मान्नुपर्ने भन्ने बारेमा केहीले आशंका व्यक्त गरी भ्रम फैलाउन खोजेको पाइन्छ ।

तर भ्रममा पर्न वा आशंका गर्नु पर्ने कुनै अवस्था नै छैन । किनभने एमसीसी संभौताको दफा ६.३ मा "यदि यस मूल संभौताको दफा र शर्तसँग पछि सम्पन्न गरिएका उपसम्भौता वा पत्राचारका शर्तहरू बाफिन गएमा २०१७ मा सम्पन्न मूल संभौताको शर्त नै कायम रहने छ" भनी स्पष्ट व्यवस्था गरिएको छ ।
एमसीए नेपाल गठन
२०१७ मा सम्पन्न एमसीसी संभौताको दफा ३.२(ख) मा नेपाल सरकारले एमसीसी संभौता बमोजिमको परियोजना संचालन र व्यवस्थापन गर्न भनी नेपाल कानून बमोजिम एउटा निकाय गठन गर्नु पर्ने भनी शर्त राखेको थियो । सो शर्त बमोजिम नेपाल सरकारले विकास समिति ऐन बमोजिम एमसीए नेपाल नामक संस्था गठन गरी स्थापना गरेको हो । उक्त एमसीए नेपालले नेपाल सरकारको तर्फबाट एमसीसी अमेरिकाबाट प्राप्त रकमलाई संभौताको शर्तभित्र रही

सडक सञ्जालको विस्तार र विद्युत प्रसारणलाई निर्माण कार्यमा खर्च गर्न लगाउने लगायतका सबै कार्यको व्यवस्थापन,सुपरिवेक्षण र निर्देशन दिने पाउने गरी अधिकार र दायित्व प्रदान गरिएको देखिन्छ ।

नेपाल सरकारले एमसिए- नेपाललाई असीमित अधिकार दिने र सरकारले उक्त समितिलाई कुनै नीति निर्देशन दिन र अनुगमन गर्न नपाउने तथा एमसीए-नेपाल एमसीसीको नियन्त्रण र निर्देशनमा चल्ने एवं एमसीसीले दिने सुझाव र सल्लाह नेपालले मान्नेपर्ने दाबीमा पनि कुनै सत्यता छैन ।

नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रालयका सचिवको अध्यक्षतामा गठन गरिने एमसिए-नेपालको सञ्चालक समितिमा ऊर्जा,जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयका सह- सचिव,भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयका सह-सचिव,नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक,निजी क्षेत्रको प्रतिनिधि,नागरिक समाजको प्रतिनिधि सदस्य र एमसिए- नेपाल विकास समितिका कार्यकारी निर्देशक सदस्य- सचिव रहने व्यवस्था छ । यसको आमन्त्रित सदस्यका रूपमा एमसीसीबाट एक जना राखिएको छ,जसको

मताधिकार हुँदैन । यसरी नेपाल सरकारको बहुमत प्रतिनिधित्व हुने संस्थाले नेपाल सरकारको नीतिअनुरूप नै काम गर्नु पर्ने हुन्छ ।

एमसीए नेपाल विकास समिति ऐन बमोजिम गठित संस्था हो र यसले नेपालका सबै नियम कानून पालन गर्नुपर्ने दायित्व रहेको हुँदा यो अमेरिकी सरकारको प्रतिनिधि भन्न र अमेरिकी सरकार अन्तर्गतको निकाय हो भनी भन्न मिल्दैन ।

एमसीसी संभौतामा सडक सञ्जालको स्तरोन्नति गर्न तथा प्रसारण लाईनका लागि टावर निर्माण गर्न जमिन अधिग्रहण गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । उक्त अधिग्रहण गरेको जमिन उपरको स्वामित्व एमसीएमा रहने र परियोजना समाप्त भएपछि सो जमिन उपर सरकारको हक रहने भनी व्यवस्था छ । एमसीए-नेपालको विघटनपछि ती सम्पत्ति नेपाल सरकारद्वारा निर्णय गरिएको निकायलाई हस्तान्तरण गरिनेछ । तर त्यस्तो भूमिमा अमेरिकी सैनिकले क्याम्प खडा गरी अमेरिकी सैनिकको उपस्थिती हुने भन्ने जस्ता अनर्गल प्रचार गरेको देखिन्छ । वास्तवमा ती दुस्प्रचारबाट नेपालले अमेरिकी अनुदान नलेओस् भनी कलुषित मनसाय रहेको देखिन्छ ।

हावाहुरीको मौसममा आगलागीबाट जोगिन सर्वसाधारणलाई स्थानीय विपद जोखिम न्यूनिकरण समितिको अपिल

- विहान ९ बजेसम्म खाना पकाई चुल्होमा रहेको आगो राम्ररी निभाऔं ।
- खाना पकाउँदा खर पत्करको प्रयोग भएमा आगलागी हुन सक्छ की भनेर पूरै सावधानी अपनाउने गरौं र चुल्हो नजिक एक जना अनिवार्य बस्ने बानी बसालौं ।
- दिउँसोको समयमा हावाहुरी चल्ने हुँदा विहान ९ बजेपछि चुल्हो वाल्नुपर्ने कुनै काम नगरौं ।
- घर नजिक थ्रेसर सञ्चालन नगरी घरदेखि टाढा चौर वा खेतमा सञ्चालन गर्ने गरौं ।
- सलाई, लाइटर, मट्टितेल लगायतका अन्य पेट्रोलियम पदार्थ बालवालिकाको पहुँचभन्दा टाढा राख्ने बानी बसालौं ।
- घरमा एक वाल्टीन वा अन्य भाडोमा पानी २४सै घण्टा राख्ने बानी बसालौं ।
- गुहालीमा घुर बाल्दा सावधानी अपनाउने गरौं ।
- घरको कुनै सजिलो ठाउँमा २/४ बोरा बालुवा राख्ने गरौं जसले गर्दा कहिँ आगलागी भयो भने निभाउन सहयोग हुन्छ ।
- घर तथा गुहालीमा लगाइएको टाटी राम्रोसँग माटोले दुवैतर्फ लिपपोत गर्ने गरौं ।
- आगोबाट हुने जोखिम तथा धनजनको क्षति बारेमा परिवारका सदस्यहरूलाई जानकारी गराई सजग र सतर्कता अपनाउने बानी बसालौं ।
- गाउँमा वारुणयन्त्र आउने जाने बाटो खुल्ला राखौं र वारुणयन्त्रलाई पोखरीबाट पानी भर्न र आगलागी नियन्त्रण गर्ने कार्यमा सहयोग गरौं ।
- गाउँका पोखरीहरुमा पानी सञ्चित राख्ने बानी बसालौं ।
- गाउँमा कसैले आगो जथाभावी राखेको छ भने गाउँ घरमा त्यसरी आगो खुल्ला राख्नु हुँदैन भनेर सचेत गराउने गरौं ।
- कहीं कतै आगलागी भएमा नजिकको प्रहरी चौकी वा जिल्ला प्रहरी कार्यालयको कन्ट्रोलको नम्बर ९८५२८९०२७० वा १०० नम्बरमा जानकारी गराऔं ।
- कसैको ज्यान वा सम्पत्तिमाथि आगजनी गर्ने अपराध भएकोले यस्तो कार्यमा सहभागी नहोऔं ।
- आगजनी घटनालाई न्यूनिकरणको लागि प्रहरीसँग सहकार्य गरौं र जनधनको क्षति हुनबाट बचौं र बचाऔं ।
- आगलागी प्रकोप उद्धारको सामग्रीहरु जस्तै वाल्टिन, जग, बेल्चा, गैती, डोरी, स्ट्रेचर, प्राथमिक उपचारको सामग्रीहरु, आगलागी उद्धारको लागि लगाउने कपडा भएसम्म ब्यवस्था गरी राखौं ।

अनुरोधकर्ता

अगिनसाइर कृष्णासवरण गाउँपालिका, सप्तरी

संसदमा छलफलमा ल्याउन अलमल गरेबाट यसले मुलुकको राजनीतिलाई थप धुवीकरणतर्फ लगिरहेको छ । वास्तवमा देशको वैदेशिक एवं आर्थिक नीतिलाई प्रमुख दलहरूले आफ्नो दलीय स्वार्थ परिपूर्तिको औजार नबनाइ यस मुद्दा र सरोकारका बिषयमा साभाा एवं स्पष्ट धारणा बनाउन सक्नुपर्छ । एमसीसी जस्ता बिषयलाई सही र उचित तरिकाबाट सम्बोधन नगरी परिस्थितिलाई यसरी बिगाडै लैजाने हो भने नेपाललाई उदारवादी लोकतान्त्रिक पश्चिमा मुलुकहरूबाट टाढा पुर्याउनेछ ।

सबै मुलुकको साथ र सहयोगबाट नेपालले आफूलाई हालसम्म आर्थिक रूपमा अगाडि बढाउँदै आएको छ र भविष्यमा पनि यसले सबै देशसँगको आफ्नो सम्बन्धलाई सन्तुलित र असंलग्न रही विकास गर्न उद्दत हुनु पर्दछ । अतः अन्तर्राष्ट्रिय राजनीतिलाई आन्तरिक राजनीतिक प्रतिस्पर्धाको विषय नबनाई संसदबाट एमसिसीबारे एउटा निर्क्यौल एवं निर्णय होस् भनी सबै तहतप्का राजनैतिक दल,बौद्धिक व्यक्ति र समूहले निष्पक्ष धारणा र सहमति बनाउन जरूरी देखिन्छ । लेखक वरिष्ठ अधिवक्ता हुन् । रातोपाटीबाट

सरकारी कार्यालयहरुमा कर्मचारी अभाव

राजविराज / सप्तरी जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी कार्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसारको कर्मचारी नहुदा कामकाज प्रभावित भएको छ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय सप्तरीमा ३३ जनाको दरबन्दी रहेकोमा अहिले न्युन संख्यामा रहेका कर्मचारीका भरमा सेवा दिनपरिरहेको प्रमुख जिल्ला अधिकारी जनार्दन गौतम बताउँछन्।

उनका अनुसार तीन जना प्रशासकिय अधिकृतको दरबन्दी रहेकोमा हाल १ जना मात्र रहेका छन् भने नायब सुब्बा २ जना र खरिदार २ जनाको पद रिक्त नै रहेको बताए। दैनिकी कार्य प्रभावित हुन थालेपछि राजविराज कारागार कार्यालयबाट एक जना अधिकृतलाई भिकाएर काम चलाउनु परेको उनले जानकारी दिए।

प्रजिअ गौतमले अन्य कार्यालयहरुमा पनि देखिएको कर्मचारीको अभावबारे सम्बन्धित विभाग र मन्त्रालयमा पहल गरिएको र चाडै पदपूर्ती गरिने आश्वासन पाएको बताए।

यस्तै भूमिसुधार तथा मालपोत

कार्यालयमा ३ अधिकृतको दरबन्दी रहेकोमा २ पद रिक्त नै छ। यस्तै सो कार्यालयमा २ जना नासु र २ प्रमुख मालपोत अधिकृतको पद पनि रिक्त नै रहदा उपलब्ध जनशक्तिबाटै जसोतसो काम चलाउनु परेको कार्यालय प्रमुख दिपेन्द्र भाको भनाई छ।

यसैगरी सरकारी स्वामित्वको दुरसंचार सेवा प्रदायक नेपाल टेलिकमको पनि आधा दर्जन पद लामो समय देखी रिक्त नै छ। टेलिकम राजविराज शाखाका वरिष्ठ इन्जिनियर एवं कार्यालय प्रमुख मो.हसन अंसारीका अनुसार १ इन्जिनीयर १ प्राविधिक र १ व्यापार अधिकृतको पद लामो समय देखी रिक्त छ। ३ सहायक लेखा अधिकृतको दरबन्दी रहेकोमा २ पद रिक्त नै छ।

उनका अनुसार टेलीकमको मातहतमा रहेको हनुमाननगर र कल्याणपुर उपशाखामा प्राविधिक सहित ६/६ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेपनि दुवै शाखामा ४/४ पद रिक्त भई २/२ जनाबाट मात्र काम चलाउनु परेको छ।

जिल्लाको सरकारी गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पतालमा पनि विगत

२ वर्ष देखी मेडिकल सुपरिटेण्डेन्टको अभाव छ। सो को पद पूर्ती हुन नसक्दा हाल सम्म निमित्त मेडिकल सुपरिटेण्डेन्टकै भरमा अस्पतालको प्रशासन चलिरेहेको छ। यता जिल्लाका अधिकांश स्थानीय तह पनि कर्मचारीको अभाव भेलिरहेको छ।

कर्मचारी नहुदा दैनिक कार्यसम्पादनमा समेत समस्या हुने गरेको छ भने सेवा लिन सेवाग्राहीहरु कार्यालयमा घण्टौं कुर्नु पर्ने अवस्था देखिएको छ।

ज्यान मुद्दाका फरार प्रतिवादी पक्राउ

राजविराज/सवारी ज्यान मुद्दाका एक फरार प्रतिवादी चार वर्षपछि पक्राउ परेका छन्। पक्राउ पर्नेमा राजविराज नगरपालिका ६ का ३३ वर्षीय ललन कुमार देव छन्।

विशेष सूचनाका आधारमा प्रहरीको टोलीले सोमवार साँझ घरमै लुकी वसेको अवस्थामा उनलाई पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका डिएसपी माधव प्रसाद काफ्लेले जानकारी दिएका छन्।

अमरेन्द्र कुमार भाको जाहेरीले

राजविराज / ने पाल कम्प्युनिष्ट पार्टी एकीकृत (समाजवादी) निकट नेपाल बुद्धिजिवि परिषद्, प्रगतिशिल नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन, अखिल नेपाल महिला संघ, यूवा संघ ने पाल लगायत जनवर्गिय संगठनहरुले संयुक्त रुपमा एमसीसी विरुद्ध प्रदर्शन गरेको छ।

स्थानिय शिव मन्दिरको प्राङ्गणबाट निकालिएको सो विरोध जुलुसका सहभागिहरुले एमसीसी सम्झौता खारेज गर, गो ब्याक

एमसीसीको बिरोध

एमसीसी, नो एमसिसिलगायत नारा अंकित प्लेकार्डसहित नगर क्षेत्रको परिक्रमा गरेका थिए।

नगर परिक्रमा पश्चात् जनआन्दोलन चौकमा नेकपा एकिकृत (समाजवादी) निकटका नेपाल बुद्धिजिवि परिषद् समाजवादीका सप्तरी अध्यक्ष अनिलकुमार अनलको अध्यक्षतामा आयोजित विरोधसभामा नेपाल बुद्धिजिवि परिषद् समाजवादीका सचिवालय सदस्य नथुनी दास, महिला संघकी सप्तरी अध्यक्ष

ममता चौधरी, यूवा संघ नेपालका आनन्ददेव यादव, नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठनका कौशलेन्द्र कुमार यादव लगायतले यथास्थितिमा एमसिसि कुनै पनि हालतमा पारित गर्न नहुनेमा जोड दिएका थिए। उनीहरुले एमसीसीकै कारण गठबन्धन भक्तियो भने वरु सत्ता छाड्न पनि तयार रहन आफ्ना नेताहरुलाई सचेत गराएका थिए।

यस्तै नेकपा एकीकृत समाजवादीले आइतवारै एमसीसी विरुद्ध जिल्लाको शम्भुनाथ नगरपालिकास्थित ट्राफिक बजारमा विहान ९ बजे देखि ११ बजे सम्म दुई घण्टा सडक अवरुद्ध पारेको नगर अध्यक्ष जितेन्द्र गुप्ता (नुनु) ले जानकारी दिएका छन्।

यसअघि नै काँग्रेसले २०७६ पुस १७ मै केन्द्रिय समितिको बैठकबाट एमसीसी पास गर्ने निर्णय गरेको थियो।

कालो ढुसी (म्यूकरमाइकोसिस) सम्बन्धी जान्ने पर्ने कुरा

कोभिड-१९ भएका बिरामीमा आँखा, नाक र अनुहार बिजार्ने

कालो ढुसीको संक्रमण नेपालमा अहिले केही मानिसमा पुष्टि भएको छ।

यो संक्रमण विरलै देखिन्छ तर संक्रमण गम्भीर भए प्राणघातक पनि हुनसक्ने

भएकोले समयमा नै ध्यान पुर्‍याउनु आवश्यक छ।

कालो ढुसीका सामान्य प्रारम्भिक लक्षणहरू

- अनुहार, मुख, नाक, आँखा वरिपरि दुख्ने
- ज्वरो आउने
- आँखा र नाक सुनिने, रातो हुने वा दुख्ने
- आँखाको ढकनी सुनिने र ढकनी भुक्ने, आँखाले धमिलो देख्ने
- नाकको वरिपरिको छालाको रंग कालो हुँदै जाने, रगत बग्ने, बाक्लो सिँजान आउने
- दौत दुख्ने वा हलिले

उच्च जोखिम भएकाहरू

- कोभिड-१९ उपचारका क्रममा स्टेरोइड प्रयोग गरेका व्यक्तिहरू
- चिकित्सकको सल्लाह बिना एन्टिबायोटिक वा अन्य औषधीको जथाभावी प्रयोग गर्नेहरू
- मधुमेह भएका वा शरीरको रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कमजोर भएकाहरू

घरमा आइसोलेसनमा बस्दा अपनाउन सकिने

रोकथामका उपायहरू

- सफा र सुख्खा मास्क प्रयोग गर्ने, डिस्पोजेबल मास्कको पुनः प्रयोग नगर्ने
- नियमित रूपमा हात धुने वा स्यानिटाइजरको प्रयोग गर्ने
- व्यक्तिगत सरसफाईमा ध्यान दिने
- घर बाहिर वा फोहरमा काम गर्नु परे डिस्पोजेबल पन्जाको प्रयोग गर्ने
- घेरै धुलो भएको र ओसिलो ठाउँमा नजाने
- बुनिलो पानीले नाक सफा गर्ने
- पोभिडोन आयोडिन भएको तरल पदार्थले घाँटी र मुख कुल्ला गर्ने
- मधुमेह भएका बिरामीले सुगार नियन्त्रणमा राख्ने
- स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाहमा मात्रै औषधी प्रयोग गर्ने

यो कोरोना जस्तो एक मानिसबाट अर्को मानिसमा सार्ने

कोरोना संक्रमणबाट बच्नका लागि उल्लेखितका सबै सावधानीका पालना गर्नु

मास्क लगाउनु

चेहरो पूर्ण रूपमा ढाक्नु

केसबन्धन लगाउनु र हात धोनु

NOVEL CORONA VIRUS (nCoV)

सर्वसाधारणका लागि जनचेतनामुलक संदेश

नोवेल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो

(१००.४ °F भन्दा माथि)

श्वास प्रश्वासमा

अत्याधिक समस्या

रुघा र खोकी

“नोवेल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरुबाट आउने मानिसहरुमा दुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाँटी/टाउको दुखेमा, श्वासप्रश्वासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्ने।”

नोवेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरूलाई बचाउने?

नियमित रूपमा साबुन-पानीले हात धुने।

खोकदा र हाँछ्नु गर्दा नाक र मुख छोप्ने।

फ्लू जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने।

फ्लू जस्तो लक्षण देखाउने जो कोहीको सम्पर्कबाट टाढा रहने।

जंगली तथा घरपालुवा पशुपन्छी सँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने।

पशुजन्य मासु तथा अन्डा राम्रोसँग पकाएर मात्र खाने।

अनुरोधकर्ता :

विष्णुपुर गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी

राजगढ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी

देश विदेशबाट पठाइएको रकम तुरुन्त भुक्तानी लिनका लागि सम्भन्नुहोस्।

हाम्रो सेवाहरु

ipay remit

CITY EXPRESS

Best Remit

prabhu Money Transfer

रकम पठाउन तथा पाउनका लागि भरपर्दो माध्यम

IME International Money Express

himal remit हिमालरेमिट

CG Money

प्रकाशक : श्रीमती सुमित्रा गुप्ता, सम्पादक : अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९१७), सह-सम्पादक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८४, ९८०३२८३११५), लेआउट : संजय शेखर, मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०३१-५३०७६८ (कार्यालय), ईमेल : saptahiknavin@gmail.com, वेबसाइट : rajbirajdainik.com.np